

Z neúradného pomenovania ženatých mužov v obci Nižná v piešťanskom okrese

MIROSLAV KAZÍK

On the unofficial naming of married men in the village of Nižná in the Piešťany district

Abstract

The paper presents the distribution of naming models of the married men's names living in the village of Nižná in the Piešťany district. The structured review offers a comprehensive presentation of the unofficial (living) naming system in the given village because in the functional-structural concept of the Slovak linguist and onomastist V. Blanár, naming models represent constitutive elements of the system of personal names. Nižná is located in the west of the Piešťany district (Trnava region), further, in the north-eastern part of the Trnava loess hills near the middle course of the Výtok stream. According to the census of 2021, 545 inhabitants lived in Nižná: 279 men and 266 women. 81.28% of the population were Roman Catholics, and 13.94% were of no religion, speaking the dialects of Považie.

Keywords: antroponomastics; living (unofficial) names; naming models; Nižná pri Piešťanoch

Subject-Affiliation in New CEEOL: Language and Literature – Theoretical Linguistics – Lexis

DOI: 10.36007/eruedu.2022.4.082-094

Obec Nižná leží na západe okresu Piešťany v Trnavskom kraji, v severovýchodnej časti Trnavskej sprašovej pahorkatiny pri strednom toku potoka Výtok. Spomína sa r. 1532. Patrila panstvu Čachtice, od konca 17. stor. Erdődyovcom z Dobrej Vody, od 1855 tu mali majetky Pálffyovci. R. 1715 mala 17 poddanských a 9 želiarskych domácností, 1753 67 rodín, 1787 65 domov a 341 obyvateľov, 1828 64 domov a 443 obyvateľov. Zaoberali sa poľnohospodárstvom. Poľnohospodársky charakter si obec zachovala aj po r. 1918. Ide o obec s cestnou radovou zástavbou (VSOS II, 1977, s. 308). Podľa sčítania obyvateľov v r. 2021 žilo v Nižnej 545 obyvateľov, 279 mužov a 266 žien¹. 81,28 % obyvateľov je rímskokatolíkov, 13,94 % je bez vyznania². Nárečie obce sa zaraďuje medzi považské nárečia (Štolc 1994).

Antroponomastika, vedná disciplína, ktorá skúma osobné mená, sa zaoberá okrem úradných pomenovacích sústav aj neúradnými pomenovacími sústavami.

1 (<https://www.scitanie.sk/obyvatelia/zakladne-vysledky/pocet-obyvatelov/OB/SK0214507369/OB>)

2 (<https://www.scitanie.sk/obyvatelia/zakladne-vysledky/struktura-obyvatelstva-podla-nabozenskeho-vyznania/OB/SK0214507369/OB>)

Pre neúradnú antroponymiu sa na Slovensku vžil termín živé mená, ktorého pôvodom je Vincent Blanár, autor teórie vlastného mena a aj tvorca teórie živých (osobných) mien. Spolu s Jánom Matejčíkom publikoval dva zväzky, v ktorých sa zaoberali živými menami zo stredného Slovenska. Materiál získali prostredníctvom svojich študentov. Polmiliónová kartotéka živých mien zo stredného Slovenska je uložená na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici. Medzi úlohy slovenskej onomastiky patrí realizovať výskum živých mien aj na západnom a východnom Slovensku. Cieľom porovnávacej antroponomastiky je zistiť a opísať všetky modely úradnej a živej pomenovacej sústavy príslušného národného (resp. jazykového) spoločenstva.

Hierarchicky usporiadaný súbor sémantických príznakov, ktorým sa vyznačujú celé triedy osobných mien, sa chápe ako obsahový model. Obsahový model sa jazykovo realizuje v danom osobnom mene. Všeobecná schéma jeho slovotvornej štruktúry predstavuje jeho slovotvorný model. Jeden slovotvorný model sa v konkrétnom pomenovaní môže vyjadriť rozličnými slovotvornými typmi. Obsahový model (a motivačný model) a slovotvorný model tvoria spolu antroponymický (pomenovací) model. Antroponymický model sa v danej komunikačnej situácii realizuje ako konkrétny antroponymický znak (úradné alebo živé meno) (Blanár–Matejčík 1978: 14). Antroponymické modely sú konštitutívnymi prvkami sústavy (systému) osobných mien. Rozlišuje sa štruktúra antroponymickej sústavy (na úrovni systému) a spoločenské fungovanie antroponymickej sústavy (v konkrétnej realizácii) (Blanár–Matejčík 1978: 17).

Pomenovacie modely sú tvorené funkčnými členmi. Funkčný člen je člen vymedzený pomocou základných sémantických príznakov ako prvok s osobitnou designáciou. V. Blanár (spolu s J. Matejčíkom) (Blanár, Matejčík 1978, Blanár 1996) rozoznáva 6 funkčných členov (FČ): rodné (krstné) meno, priezvisko, rodinné meno, individuálnu charakteristiku, meno (do) domu a apelatívny člen.

V Nižnej sme realizovali vlastný terénny výskum, pričom sme používali predovšetkým metódy dotazníka a riadeného rozhovoru. Skúmali sme živé mená používané staršou a strednou generáciou v spoločenskom úze osady v neutrálnej, bezpríznakovej situácii. Zapisovali sme živé osobné mená jednotlivcov, živé mená rodiny a mená (do) domu. Zisťovali sme všetky živé mená, ktoré informátor používa. Po výskume sme živé mená modelovali podľa metodiky V. Blanára (1978).

Rodné (krstné) meno môže mať úradnú podobu (K), hypokoristickú podobu (K), alebo inojazyčnú, nárečovú, nespisovnú alebo inak zmenenú nepravidelnú podobu (<K>). Priezvisko sa okrem úradnej podoby (P) môže vyskytovať v neúradnej forme, ktorá sa končí na sufíxy *-ka* (označenie sa používa, ak sú meno rodiny a meno domu odvodené od iného základu alebo sa nepoužívajú) (P) a môže sa objavovať i nepravidelná hlásková zmena priezviska (<P>). Rozoznávajú sa priezviská, ktoré majú zhodnú antropolexému s a) menom rodiny (P = RM), b) menom domu (P = MD) a c) menom rodiny a menom domu (P = RMD). Rodinné meno (RM) môže mať antropolexému zhodnú s a) menom domu (RM = MD), b) priezviskom (RM = P). Meno (do) domu sa značí ako MD. Pri individuálnej charakteristike (CH) sa rozlišujú motivačné príznaky (zaznačujú sa horným indexom): ^v – telesné alebo duševné vlastnosti, ^z – trvalé, dočasné alebo bývalé zamestnanie, stav, záľuba, záujmy, ^p – pôvod a bydlisko, ⁿ – iná alebo nejasná motivácia. Apelatívny člen zaznačujeme

ako A. V rámci sémantického príznaku [vzťahu k príbuzným osobám] sa rozlišujú príbuzenské motivačné príznaky, ktoré sa označujú dolným indexom: ₁ – otec, ₁₁ – matka, ₃ – manžel, druh, priateľ, _[3] – prvý manžel, ₃₃ – manželka, družka, priateľka, ₄ – starý otec, ₄₄ – stará matka, ₅ – svokor, test, ₅₅ – svokra, testiná, _[66] – dcéra, ₇ – brat, _[99] – teta. Číselný index ₂, ktorý označuje príznak rodiny ako celku (pri P, RM, MD), sa neoznačuje. (Pri zdvojenom indexe zaznačujeme aj index ₂, napr. _{1/2, 11/2}.) Znamienkom plus (+) sa pripájajú jednotlivé funkčné členy, ktoré spolu tvoria jeden model. Hviezdičkou (*) označujeme funkčný člen, ktorý sa predpokladá, nulou (0) ten, ktorý sa používa fakultatívne, špicatými zátvorkami (<>) funkčný člen, ktorý sa používa v skrátenej alebo ináč adaptovanej podobe. Do zátvoriek sa dávajú funkčné členy, ktorými sa pomenúva jedna osoba (obyčajne pri opisnom pomenovaní) – (), []. Dvojbodka (:) sa kladie za tie funkčné členy, ktoré sa spolu používajú aj v nasledujúcom pomenovaní rodiny alebo domu. Lomka (/) ukazuje, že pomenovacím východiskom je symbol na ľavej strane. Funkčný člen na pravej strane ukazuje uplatnenie v dnešnej antroponymickej sústave. Funkčné členy pred znamienkom „rovná sa“ (=) a za znamienkom sú antroponymickou lexémou zhodné a vzťahujú sa na tenže denotát. Na ľavej strane sa uvádza funkčný člen, ktorý sa pokladá za slovtvorné východisko.

Po spracovaní materiálu sme sa zamerali na antroponymické modely, ktorých distribúciu tu podávame, pretože práve „onymické modely sú systémotvornými prvkami onymickej sústavy“ (Blanár 1996: 132).

Daná areálová distribúcia modelov ženatých mužov v Nižnej pozostáva z príslušného vzorca pomenovacieho modelu, frekvencie (výskytu) modelu v triede a lokalite a explicitného jazykového stvárnenia príslušného onymického znaku – konkrétneho živého osobného mena z triedy ženatých mužov v Nižnej. Pomenovacie modely a živé osobné mená sú zoradené podľa členitosti, od jednočlenných po štvorčlenné; v systematike, ako navrhli V. Blanár s J. Matejíčkom.

Distribúcia pomenovacích modelov u ženatých mužov v obci Nižná so živými osobnými menami

Jednočlenné:

PM: <K>

Frekvencia: 2

Duťanko (z Dušan)

Olan (z Florián)

PM: CHv

Frekvencia: 11

Plecho (podľa hlasu ako plech)

Internet (všade bol, všetko vie)

Víte (miesto viete hovoril: víte?)

Kohút (mal rád ženy)

Gendžo (je tlstý)

Čičino (hovoril čo-čo-čo)

Potkan (stále snoril, detská prezývka)

Babišta (hovoril *babišta* miesto *babička*)

Kaplánko

Kaplán (motal sa okolo farára)

Rejdo (hovoril každému čau strejdo, niekto prepočul a zostalo r.)

PM: CHv4

Frekvencia: 1

Glonka (jeho dedo hovoril, že robí *glonky*, utieral si nos v zime)

PM: CHv : MD

Frekvencia: 1

Fulo (nevedel povedať „e“)

PM: CHv/RMD

Frekvencia: 2

Cicko

Cíco (nevedel povedať strýco)

PM: CHz

Frekvencia: 8

Drevko (je stolár)

Bívalí starosta

Profesor (bol vychovávateľ)

Starí starosta

Starosta

Kostolník

Masér

Šenkár (bol krčmár)

PM: CHz : MD

Frekvencia: 1

Bétoven (je muzikant)

PM: CHn

Frekvencia: 4 + 1

Bagandža (bol „sprostý jak bagandža“)

Švaro

Trajla

Vahan (robit mäsiara, hovoril „doneste vahan“)

(*Trtko*)

PM: CHn/RMD

Frekvencia: 2

Drnko

Babala

PM: CHn4/RM

Frekvencia: 1

Chlosko

PM: CHn1 = <K>

Frekvencia: 1

Špirko (rým Vilo – Špiro)

PM: CHn1 = <K>/RMD

Frekvencia: 1

Špiro

PM: CHn = <P>

Frekvencia: 2

Kostrnka (z P Kostka)

Mucko (z priezviska Mucina)

PM: RM1

Frekvencia: 1

Brčko

PM: RM1 : MD

Frekvencia: 1

Pizák (stále piskovali?)

PM: <RM> = <MD>

Frekvencia: 2

Darula

Darulák

PM: MD = CHp

Frekvencia: 1

Ten z ružového domu

PM: MD21

Frekvencia: 3

Ten čo býva na Kováčech

Ten na Cvikých

Ten čo býva na Giláných

PM: P

Frekvencia: 1

Jendreas

PM: P : MD

Frekvencia: 1

Kubín

PM: P = RMD

Frekvencia: 8

Papaj

Taliga

Đurina

Magnus

Šimek

Riba

Šimkovič

Ten Polešenský

Dvojčlenné:

PM: A – CHv1

Frekvencia: 1

mladí Kohút (podľa otca, ľúbil ženy)

PM: A – <RM> = <MD>

Frekvencia: 1

mladí Kabela

PM: A – P

Frekvencia: 2

pán Pražan

pán Nojman

PM: K + K1

Frekvencia: 2

Miro Izo

Miro Isko

PM: K + CHv

Frekvencia: 1

Jožo Hvezdár (všetko vie)

PM: K + CHv33

Frekvencia: 1

Jano ten Knísalkin

PM: K + CHz
 Frekvencia: 1
Kamil Starosta

PM: K + CHz33
 Frekvencia: 1
Erik Záchranárkin

PM: K + CHn
 Frekvencia: 1
Marián Trajla

PM: K + CHn
 Frekvencia: 2
Emilko Papánek
Jožo Vajciš

PM: K + CHn/RMD
 Frekvencia: 2
Vlado Drnko
Jožo Babala

PM: K + CHn1
 Frekvencia: 1
Alino Špiro (otec bol *Vilo Špiro*)

PM: K + CHn = <P>
 Frekvencia: 1
Roman Benetko

PM: K + CHn = <P>
 Frekvencia: 1
Stano Kostrnka

PM: K + RM1
 Frekvencia: 1
Ivan Humeníkech

PM: K + RM1
 Frekvencia: 2
Alino Špírkéč
Kamilo Kapríkech

PM: K + *RM1
 Frekvencia: 2

Dušanko Latabáréč
Dušanko Latabár

PM: K + RM1 = K
 Frekvencia: 2
Tóno Michaléč
Miro Izéč (otec bol Izidor)

PM: K + RM1 = K : MD
 Frekvencia: 1
Fero Konštuséč

PM: K + RM = MD
 Frekvencia: 1
Peter Kasírech

PM: K + RM = MD
 Frekvencia: 5
Jožo Tajomníkéč (jeho otec nevl. bol tajomník)
Domino Konštuséč
Domin Konštuséč (otec bol Konštantin)
Fero Koprna
Fero Koprnéč

PM: <K> + RM = MD
 Frekvencia: 1
Fejko Kováč

PM: K + RM1 = P
 Frekvencia: 1
Palo Pavlíšéč

PM: K + RM = P
 Frekvencia: 12
Milan Mišurech
Peter Sojkech
Roman Benedíkovičéč
Milan Michalčíkech
Peter Žažéč
Marek Ferechech
Martin Bohunčákech
Tomáš Bohunčákech
Marek Mikušéč
Roman Mikušéč

Marcel Pavlišéch
Marián Blanáréch

PM: <K> + RM = P
Frekvencia: 1
Jodo Ferechch

PM: K + RM = P

Frekvencia: 37

Jano Horníkéch

Tóno Mikušéch

Romčo Mikušéch

Maroš Blanáréch

Fero Dohnáléch

Palo Zemkech

Palo Bielikech

Palino Bielikech

Miro Síkorech

Mirko Síkorech

Milanko Mišurech

Peťo Sojkech

Domino Kováčech

Domin Kováčech

Fero Benedikovičech

Joško Žákech

Joško Hulmanech

Robo Bukovčákech

Silo Pavlíkech

Ontko Mikušech

Jožo Michaličkech

Tóno Boldišech

Jožo Boldišech

Jožo Gilánech

Gabo Boldišech

Tonko Janečkech

Tono Janečkech

Jano Hornikech

Joško Blaškech

Maroš Babčanech

Jožo Čížech

Jožo Pavlišéch

Mirečko Ferechch

Majo Ferechch

Majko Ferechch

Tomino Bohunčákech

Domino Pavlišéch (K + RM11/2 = P)

PM: K + <RM> = P

Frekvencia: 1

Julo Mikušech

PM: K + RM = P : RM

Frekvencia: 1

Jaro Horníkéch

PM: K + *RM = P : MD

Frekvencia: 3

Vlado Horníkéch

Fero Bohunčákech

Ferko Bohunčákech

PM: <K> + *RM = P : MD

Frekvencia: 1

Pišta Horníkéch

PM: K + *RM = <P> : MD

Frekvencia: 1

Stano Koskech

PM: K + RM = P : <MD>

Frekvencia: 1

Alino Piačkech

PM: K + RM33 = P

Frekvencia: 1

Peter Vaškéch

PM: K + RM33 = P

Frekvencia: 1

Silo Uváčkech

PM: K + P

Frekvencia: 3

Tomáš Trstenovič

Tomáš Janech

Miloš Moravec

PM: \underline{K} + P
 Frekvencia: 1
Jano Černí

PM: <K> + P
 Frekvencia: 1
Luboš Vančo

PM: K + P : MD
 Frekvencia: 1
Igor Horvát

PM: \underline{K} + P : MD
 Frekvencia: 5
Jožo Mucina
Vlado Horník
Fero Bohunčák
Ferko Bohunčák
Fero Ilavský

PM: \underline{K} + P : MD
 Frekvencia: 1
Fero Ilavských

PM: \underline{K} + P : RMD
 Frekvencia: 2
Vlasto Mikuš
Sílo Mikuš

PM: <K> + P : MD
 Frekvencia: 2
Pišta Horník
Pišta Kosmál

PM: \underline{K} + <P> : MD
 Frekvencia: 1
Stano Koska

PM: K + P = RMD
 Frekvencia: 17
Andrej Tomas
Peter Kern
Igor Parišek
Roman Mikuš
Marcel Pavliš

Peter Šimkovič
Marián Pavliš
Kamil Velšic
Roman Kinčí
Marián Blanár
Andrej Kováč
Milan Mišura
Milan Michalčík
Peter Žažo
Andrej Riba
Martin Bohunčák
Peter Sojka

PM: K + 0P = RMD
 Frekvencia: 1
Martin Pavliš

PM: K + P = RMD : MD
 Frekvencia: 3
Igor Štibráni
Tomáš Bohunčák
Marek Mikuš

PM: \underline{K} + P = RMD
 Frekvencia: 60
Fero Balún
Palo Ušák
 Peťo Prítrský
 Jano Horník
 Dano Hulman
 Danco Hulman
 Rašík Jarinskí
 Juro Novotní
 Jožo Piačka
 Tóno Mikuš
 Romčo Mikuš
 Mirek Sersen
 Miro Sersen
 Stano Vrba
 Janko Baďurík
 Julko Mikuš
 Vlado Jamrich
 Vladino Kosmál
 Maroš Pavliš
 Maroš Blanár

Fero Dohnál
 Palino Kováč
 Štefo Ušák
 Vlado Piačka
 Štefo Lehuta
 Štefko Lehuta
 Peťo Lehuta
 Palo Zemko
 Palo Bielik
 Palino Bielik
 Miro Síkora
 Mirko Síkora
 Milanko Mišura
 Stano Mikuš
 Peťo Sojka
 Domino Kováč
 Domin Kováč
 Fero Benedikovič
 Lojsko Slovák
 Joško Hulman
 Jožo Hulman
 Robo Bukovčák
Sílo Pavlík
Ontko Mikuš
Jožo Michalička
Tóno Boldiš
Jožo Boldiš
Vilo Piačka
Jožo Gilán
Gabo Boldiš
Miloš Janech
Tonko Janeček
Tono Janeček
Jano Horník
Joško Blaško
Maroš Babčan
Jožo Čiš
Tomino Bohunčák
Alino Piačka
Domino Pavliš (K + P11/2 = RMD)

PM: $\underline{K} + P = \text{RMD} : \text{MD}$

Frekvencia: 1

Joško Žák

PM: $\langle K \rangle + P = \text{RMD}$

Frekvencia: 6

Pišta Lehuta

Jodo Ferech

Jošči Pavliš

Ťoňo Boldiš

Meri Pavliš

Merči Pavliš

PM: $\langle K \rangle + 0P = \text{RMD}$

Frekvencia: 1

Meráš (Pavliš)

PM: $K + P = \langle \text{RMD} \rangle$

Frekvencia: 2

Peter Mikuš

Marek Ferech

PM: $\underline{K} + P = \langle \text{RMD} \rangle$

Frekvencia: 8

Mirečko Ferech

Majo Ferech

Juro Frejvald

Majko Ferech

Eugo Mikuš

Julo Mikuš

Peťo Mikuš

Palo Mikuš

PM: $K + \langle P \rangle = \text{RMD}$

Frekvencia: 2

Marián Frejvalt

Marek Fereško

PM: $\underline{K} + \langle P \rangle = \text{RMD}$

Frekvencia: 5

Mirečko Fereško

Majo Fereško

Majko Fereško

Joško Fereško

Juro Frievald

PM: $K1 + \underline{K}$

Frekvencia: 1

Franckov Julo

PM: $(\underline{K} + P1)33$

Frekvencia: 1

*Lupkin Chorvatovičech*PM: $(K + P1/2?? : MD)33$

Frekvencia: 1

*Ivetin Baďuričkin*PM: $\underline{K} + (P[3])33$

Frekvencia: 1

*Janko Kozák*PM: $(\underline{K} + RM3 = <P>)[99]$

Frekvencia: 1

Ankin Síkorkech (podľa tety Anna Sý-
korová K + P3)

PM: CHz[66] + A

Frekvencia: 1

Bívalej starostki otjéc/otec

PM: CHn + K

Frekvencia: 1

Šimako Peter

PM: CHn = <P> + K33

Frekvencia: 1

Šimako Gitin

PM: RM = MD + K

Frekvencia: 1

Kasírech Peter

PM: RM33 = P + K33

Frekvencia: 1

*Vaškéch Milkin*PM: $(P1 + \underline{K})33$

Frekvencia: 1

Kolárech Milin

Trojčlenné:

PM: A - $(\underline{K} + RM = P : RMD)$

Frekvencia: 1

starí Vlasto Mikušech

PM: A - K + P

Frekvencia: 1

*starí Igor Horvát*PM: A - $\underline{K} + P : RMD$

Frekvencia: 1

*starí Vlasto Mikuš*PM: A + $(\underline{K} + <RM> : P)5$

Frekvencia: 1

*zat Sílov Mikušech*PM: A + $(\underline{K} + (<RM3> = P)55$

Frekvencia: 1

*zat Rózi Mikušech*PM: $\underline{K} + \underline{K} + RM = P$

Frekvencia: 1

*Jojo Joško Žákech*PM: $\underline{K} + \underline{K} + P = RMD$

Frekvencia: 1

*Jojo Joško Žák*PM: $\underline{K} + (\underline{K} + CHn)1$

Frekvencia: 1

*Kamilo Štefa Kapříka*PM: $K + (K + RM[3] = P)33$

Frekvencia: 1

*Janko Jojin Kozákech*PM: $K + (\underline{K} + P1)33$

Frekvencia: 1

*Jaro Ivanin Hulmanech*PM: $K + (\underline{K} + P1)33$

Frekvencia: 1

Igor Bibini Stopkéch

PM: (\underline{K} + CHv)11 + A

Frekvencia: 1

Mariši Tlstej sin

PM: K + RM = P + \underline{K} 1

Frekvencia: 1

Alino Piačkech Vilov

PM: K + <RM> = P + 0 \underline{K} 1

Frekvencia: 1

Peter Mikušech (Vlastov)

PM: \underline{K} + <RM> = P + 0 \underline{K} 1

Frekvencia: 2

Peťo Mikušech (Vlastov)

Palo Mikušech (Vlastov)

PM: (\underline{K} + RM = P) : RMD + K33

Frekvencia: 1

Julko Mikušech Beatin

PM: (\underline{K} + RM = P) : RMD + <K33>

Frekvencia: 1

Julko Mikušech Beatriksin

PM: \underline{K} + RM = P + CHn

Frekvencia: 2

Palo Hulmanech Sulko

Palo Hulmanech Sulo

PM: K + RM = P + CHn1

Frekvencia: 2

Miloš Hulmanech Sulko

Miloš Hulmanech Sulo

PM: \underline{K} + <RM> = P + CHn1

Frekvencia: 1

Joško Pavlišech Séfko

PM: \underline{K} + RM = P + RM1

Frekvencia: 2

Stano Mikušech Kučicéch

Emilko Kováčech Bundžaléch

PM: [(\underline{K} + RM = P)1 + A] : MD

Frekvencia: 1

Jožov Kosmáléch sin

PM: (\underline{K} + RM1 = P)33 + A

Frekvencia: 1

Mari Bohunčákéch muž

PM: (\underline{K} + RM[3] = P : MD)33 + A

Frekvencia: 1

Jojin Kozáčkin muž

PM: (\underline{K} + RM1/2 = P)55 + A

Frekvencia: 1

Milki Vaškech zat

PM: (\underline{K} + RM3 = P)[99] + 0A

Frekvencia: 1

Anki Síkorki (sinovec)

PM: (\underline{K} + P : RMD) + K1

Frekvencia: 1

Vlasto Mikuš Albertov

PM: (\underline{K} + P : RMD) + K11

Frekvencia: 1

Vlasto Mikuš Irenin

PM: \underline{K} + P + CHv1

Frekvencia: 1

Jožo Mikuš Latabár

PM: \underline{K} + P + CHz

Frekvencia: 1

Jano Sedlák Šenkár

PM: \underline{K} + P + CHp

Frekvencia: 1

Jano Sedlák na šenku

PM: \underline{K} + P = RMD + CHv

Frekvencia: 1

Felino Kúdela Halúska

PM: $\underline{K} + P = \text{RMD} + \text{CHv/RMD}$

Frekvencia: 1

Milan Kováč Cíco

PM: $\underline{K} + P = \langle \text{RMD} \rangle + \text{CHz}$

Frekvencia: 1

Joško Ferech Stolár

PM: $\underline{K} + P = \text{RMD} + \text{CHn}$

Frekvencia: 2

Palo Hulman Sulko

Palo Hulman Sulo

PM: $K + P = \text{RMD} + \text{CHn1}$

Frekvencia: 2

Miloš Hulman Sulko

Miloš Hulman Sulo

PM: $\underline{K} + P + \text{RM1} = K : \text{MD}$

Frekvencia: 1

Fero Kováč Konštusých

PM: $K + P = \text{RMD} + \text{P11}$

Frekvencia: 1

Milan Janech Bohunčáčekin

PM: $(\underline{P1} + \underline{K})11 + A$

Frekvencia: 1

Bohunčáčekin Marjénin sin (rod. Bohunčáková /P/)

Štvorčlenné:

PM: $K + [\underline{K} + (\underline{K} + \text{RM1}/2 = \text{P})11]33$

Frekvencia: 1

Andrej Zuskin Milkin Vaškech

PM: $K + (K + \langle \text{RM3} \rangle = \text{P})55 + A$

Frekvencia: 1

Miloš Irenin Mikušech zat

PM: $\underline{K} + \text{RM} = \text{P} + K1 + A$

Frekvencia: 1

Stano Blanáréč Štefanov sin

PM: $\underline{K} + \text{RM} = \text{P} + K11 + A$

Frekvencia: 1

Stano Blanáréč Viktorin sin

PM: $K + \text{RM} = \text{P} + 0\text{CHv1} + 0A$

Frekvencia: 2

Andrej Kováčech (Cícov) (sin)

Andrej Kováčech (Cíckov) sin

PM: $\underline{K} + P = \text{RMD} + K1 + A$

Frekvencia: 1

Stano Blanár Štefanov sin

PM: $\underline{K} + P = \text{RMD} + K1 + A$

Frekvencia: 1

Palo Pavliš Bélov sin

PM: $\underline{K} + P = \text{RMD} + K11 + A$

Frekvencia: 1

Stano Blanár Viktorin sin

PM: $\underline{K} + P = \langle \text{RMD} \rangle + K\#11 + 0A$

Frekvencia: 2

Jožo Kováč Etelin (sin)

Jožo Kováč Etelkin (sin)

PM: $\underline{K} + P + \text{RM1} + K4$

Frekvencia: 1

Jožo Kováč Bundžala Matúšech

PM: $\langle \text{RM} \rangle = \text{P} + \underline{K} + \langle \text{RM} \rangle = \langle \text{MD} \rangle + \text{CHv}$

Frekvencia: 1

Mikušech Jožo Darula Babišta

Na tomto štúdiu sme predstavili distribúciu pomenovacích modelov živých osobných mien triedy ženatých mužov v obci Nižná v okrese Piešťany. Štruktúrovaný prehľad ponúkol ucelené predstavenie neúradného (živého) pomenovacieho systému v danej obci, pretože vo funkčno-štrukturálnej koncepcii V. Blanára pomenovacie modely predstavujú konštitutívne prvky sústavy (systému) osobných mien. Pomenovací model sa chápe jednak ako systémotvorná jednotka onymického systému, ale je to aj spôsob zobrazenia uvedenej abstraktnej jednotky (porov. napr. Odaloš 2014: 26). Ďalej sa treba zamerať na jednotlivé funkčné členy, ktoré tvoria pomenovacie modely, vyčíslíť ich presné absolútne a relatívne hodnoty, zistiť, ako sú zastúpené v jednotlivých modeloch a menách. Okrem základných funkčných členov treba pozorovať ich ďalšie špecifikácie a príznaky (napr. u rodných [krstných] mien úradné, hypokoristické, nárečové, cudzojazyčné podoby, pri individuálnej charakteristike druh charakteristiky – podľa telesných a duševných vlastností, zamestnania, pôvodu a bydliska atď., samostatné miesto majú príbuzenské motivačné príznaky). Samozrejme, pozornosť treba podrobnejšie venovať aj centrálnym a okrajovým modelom, aby sa vedelo, ktoré modely a mená sú v centre a ktoré na periférii systému, i keď z predstavených modelov spolu s materiálom živých mien už čo-to vidno. V podobnom duchu bude nutné pokračovať aj pri modeloch a živých menách ďalších tried a lokalít.

Literatúra

Blanár, V (1996): *Teória vlastného mena*. (Status, organizácia a fungovanie v spoločenskej komunikácii.) Bratislava: Veda.

Blanár, V. – Matejčík, J. (1978): *Živé osobné mená na strednom Slovensku*. 1. diel. Designácia osobného mena. Bratislava: Slovenské pedagogické nakladateľstvo.

Blanár, V. – Matejčík, J. (1983): *Živé osobné mená na strednom Slovensku*. 2. diel. Distribúcia obsahových modelov. Martin: Osveta.

Kropilák, M. (red.)(1977): *Vlastivedný slovník obcí na Slovensku II. (VSOS II.)* Bratislava: Veda, vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied.

Odaloš, P. (2014): Profilovanie komponentov onomastiky ako vedy na základe fungovania oným v texte a kontexte. In: Minářová, E. – Sochová, D. – Zítková, J. (eds.)(2014): *Vlastní jména v textech a kontextech*. Brno: Masarykova univerzita, 15-32.

Štolc, J. (1994): *Slovenská dialektológia*. Na vyd. pripravil I. Ripka. Bratislava: Veda.

Internetové zdroje

[<https://www.scitanie.sk/obyvatelia/zakladne-vysledky/pocet-obyvateľov/OB/SK0214507369/OB>]

[<https://www.scitanie.sk/obyvatelia/zakladne-vysledky/struktura-obyvateľstva-podla-nabozenskeho-vyznania/OB/SK0214507369/OB>]